

ACE, Asociace evropských filmoték a IMAGO, Evropská federace kameramanů:
Společné prohlášení pro záchranu kinematografie

ACE, která reprezentuje společenství institucí, jež se takřka 80 let pokoušejí zachránit naše filmové dědictví, a IMAGO, největší organizace reprezentující tvořivé snahy generací kameramanů po celé Evropě, se spojily, aby apelovaly na ochranu této unikátní formy výrazových prostředků a umění. Společně vyzývají všechny organizace, společenství a další zainteresované osoby, aby se k této výzvě připojily a dál ji šířily, aby filmová díla mohla být navždy ochráněna.

Od r. 1895, kinematografická díla se stala nezastupitelným svědkem naší doby a společnosti, naší kulturní identity a patří k nejvyšším uměleckým výrazovým prostředkům posledních 120 let. Tato díla jsou výsledkem tvrdé práce a obětavosti generací tvůrčích talentů a představují nenahraditelnou paměť a unikátní kulturní zkušenost miliard diváků.

Z tohoto důvodu četné národní, evropské a mezinárodní směrnice, smouvy, deklarace a právní předpisy uznávají, že filmové dědictví musí být shromažďováno, uchovááno a zpřístupňováno.

Dnes, ve fázi dramatických a hlubokých změn v technologii a ve filmovém průmyslu je cíl záchrany našeho společného filmového dědictví, aby se z něj mohly těšit a studovat je i příští generace, tak důležité jako nikdy předtím.

Jelikož filmy jsou dnes dostupné jen v digitální podobě (v kinech, v televizi, domácím videu...), evropské filmové dědictví ve své původní analogové podobě zůstává nedostupné pro veřejnost i pro akademiky a bezcenné i pro komerční využití.

Většinou shromážděné v archivech po celé Evropě, rozsah kinematografického díla, které vyžaduje digitalizaci, se odhaduje na milion hodin a představuje obrovský kulturně a ekonomicky nevyužitý potenciál.

Do dnešního dne ale evropské instituce a většina členských států nebyla schopna rozpoznat urgentnost konkrétních a významných kroků k tomu, aby bylo možné dlouhodobě ochránit jak digitální filmy, tak zajistit digitální mastery pro filmovou klasiku minulosti.

Tento nedostatek akce povede nevyhnutelně ke ztrátě značného počtu digitálních produkcí a ztrátě analogových děl minulosti, takže nebude možné využít je ke kulturním, vzdělávacím a komerčním účelům.

Z těchto důvodů ACE a IMAGO společně připomínají, že ochrana našeho filmového dědictví vyžaduje praktické a konkrétní činy, které nejsou jen nezbytné ale přímo urgentní povahy.

Všechny zainteresované strany musí souhlasit s tím, že rozvoj filmové kultury a filmové produkce by nebyl možný bez znalosti naší sdílené minulosti a bez její ochrany pro příští generace.

Všechny nadnárodní instituce a organizace, počínaje Evropskou komisí, parlamentem a radou a konče UNESCEM musí tuto snahu podpořit a zajistit, aby záchrana filmového dědictví byla zakotvena v každém zákonodárném aktu.

Konzistentní a koherentní strategie pro shromažďování, uchování, restaurování a přístup k našemu filmovému dědictví musí být realizovány a podpořeny přiměřenými finančními prostředky, a to všemi vládami v Evropě a ve světě.

Filmové archivy na celém světě se věnovaly restaurování filmu dávno předtím než tato potřeba byla veřejně uznána.

Záchrana našeho společného filmového dědictví vyžaduje, aby kinematografické dílo bylo uchováno způsoby, které věrně reprodukuje původní tvořivý proces, včetně obsahové stránky příběhu a jeho vizuálních a zvukových charakteristik.

Z tohoto důvodu záchrana našeho filmového dědictví vyžaduje, aby restaurování, uchování a digitalizace byly prováděny podle nejvyšších technických, uměleckých a etických standardů. Jsou to úkoly, které by neměly být ani podceněny, ani improvizovány, jelikož filmové archivnictví je samostatnou disciplínou.

Záchrana našeho filmového dědictví také vyžaduje, aby znalost a technologie analogového filmu existovala dále, jelikož obojí bude potřeba k uchování a restaurování děl, které byly natočeny v analogové éře. Je potřeba zajistit všemi silami, aby pokračovala výroba filmového materiálu a i nadále existovala analogová filmová technologie a udržela se její znalost. Po desetiletí filmoví archiváři po celém světě vyvíjejí teorii a praxi restaurování filmu, založené na přesné bázi etických pravidel a technických postupů. A činí tak neúnavně i nadále v každém archivu po celém světě.

Jako všechny intervence, které se týkají uměleckého díla, i restaurování, uchování a digitalizace filmového díla by mělo být uskutečňováno profesionálními archiváři.

Všechny tvůrčí síly, podílející se na tvorbě kinematografického díla – filmaři, kameramani, zvukaři a další – jsou důležitým referenčním bodem pro jakýkoli projekt obnovy.

Filmoví archiváři vždy pracovali s filmaři a tvůrčím štábem, který byl součástí původní produkce díla, kdykoliv to bylo možné.

Tato praxe spolupráce s původními tvůrci by měla být povzbuzována a měla by být součástí osvědčených postupů ve filmové restauraci, preservaci a digitalizaci.

Archivování, uchování a restaurování filmu vyžaduje specifické kompetence, dovednosti a výcvik. Iniciativy, které povedou ke vzdělání a výcviku (kursy na vysokoškolské úrovni, magisterské studium) založené ve výše zmíněných principech, by měly být povzbuzovány a podporovány.

ACE a IMAGO se zavazují, že budou pokračovat v konstruktivním dialogu na podporu tohoto poslání uchovat a restaurovat evropské a světové filmové dědictví.

Paul René Roestad

Předseda

IMAGO

Nicola Mazzanti

Předseda

ACE

ACE je skupina 44 hlavních národních a regionálních filmových archivů po celé Evropě. Website: acefilm.de

IMAGO, evropská federace kameramanů, je největší federace kameramanů na světě. Sdružuje více než 3.800 profesionálních kameramanů. Website: imago.org